

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

1

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ ดนตรีไทย

2 ชั่วโมง

1 สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ดนตรีไทยมีบทบาทและอิทธิพลต่อสังคมไทย โดยเสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมจะมีองค์ประกอบของดนตรีที่แตกต่างกัน

2 ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ศ 2.1 ม.1/2 เปรียบเทียบเสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน

ศ 2.2 ม.1/1 อธิบายบทบาทความสัมพันธ์และอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อสังคมไทย

ม.1/2 ระบุความหลากหลายขององค์ประกอบดนตรีในวัฒนธรรมต่างกัน

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) อธิบายความหมายและความเป็นมาของดนตรีไทยได้
- 2) อธิบายบทบาท อิทธิพล และองค์ประกอบของดนตรีไทยได้
- 3) เปรียบเทียบเสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกันได้

3 สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) เสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีในบทเพลงจากวัฒนธรรมต่าง ๆ
  - วิธีการขับร้อง
  - เครื่องดนตรีที่ใช้
- 2) บทบาทและอิทธิพลของดนตรี
  - บทบาทดนตรีในสังคม
  - อิทธิพลของดนตรีในสังคม
- 3) องค์ประกอบของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล   2) ทักษะการเชื่อมโยง   3) ทักษะการเปรียบเทียบ

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้   2. มุ่งมั่นในการทำงาน   3. รักความเป็นไทย

6 กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ชั่วโมงที่ 1

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

สื่อการเรียนรู้ : ซีดีการแสดงดนตรีไทย

- ครูเปิดซีดีการแสดงดนตรีไทยให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความรู้สึที่มีต่อดนตรีไทย
- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
- ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของดนตรีไทยต่อวิถีชีวิตของคนไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ที่ศิลปินสร้างสรรค์ขึ้น จนกลายมาเป็นมรดกอันล้ำค่าและเอกลักษณ์ประจำชาติ

คำถามกระตุ้นความคิด

- ดนตรีไทยมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของคนไทยอย่างไร
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นที่ 2 สืบค้นหาค้นหา

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ :

- หนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ ม.1
- ห้องสมุด
- แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ตามความสมัครใจ แล้วให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มเลือกหมายเลขประจำตัว 1-5

2. สมาชิกแต่ละหมายเลขศึกษาความรู้จากหนังสือเรียน
ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ตามหัวข้อที่กำหนด
ดังนี้
  - หมายเลข 1 ศึกษาความรู้เรื่อง ความหมายและประวัติ
ความเป็นมาของดนตรีไทย
  - หมายเลข 2 ศึกษาความรู้เรื่อง บทบาทและอิทธิพลของ
ดนตรีต่อสังคมไทย
  - หมายเลข 3 ศึกษาความรู้เรื่อง องค์ประกอบของดนตรีไทย
  - หมายเลข 4 ศึกษาความรู้เรื่อง ระบบเสียงและทำนอง
ของดนตรีไทย
  - หมายเลข 5 ศึกษาความรู้เรื่อง ลักษณะของบทเพลงไทย
แล้วบันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในแบบบันทึกการอ่าน

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

สมาชิกแต่ละหมายเลขผลัดกันอธิบายความรู้ที่ได้จาก
การศึกษาให้สมาชิกหมายเลขอื่นๆ ในกลุ่มฟังตามลำดับหมายเลข
และผลัดกันซักถามข้อสงสัยจนเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

1. สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามจากเรื่องที่ศึกษา กลุ่มละ
3-4 ข้อ
2. ครูสุ่มนักเรียนคนใดคนหนึ่งในกลุ่มออกมาอ่านคำถามที่กลุ่ม
ตนเองคิด แล้วเลือกเพื่อนกลุ่มอื่นตอบคำถาม ถ้าเพื่อนกลุ่ม
นั้นตอบไม่ถูกต้อง อาจเรียกเพื่อนอีก 2-3 กลุ่ม ตอบคำถาม
แทนจนเกิดความถูกต้องหรือกลุ่มผู้ถามอาจเฉลยคำตอบที่
ถูกต้องให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟัง

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

คำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- ความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยในแต่ละภาคมีอิทธิพลต่อดนตรีพื้นบ้านอย่างไร (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนบทความ เรื่อง ดนตรีไทยในวัฒนธรรมที่ต่างกัน โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด ดังนี้
  - 1) การเปรียบเทียบเสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน
  - 2) การอธิบายบทบาทความสัมพันธ์และอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อสังคมไทย
  - 3) การอธิบายองค์ประกอบของดนตรีไทยในแต่ละวัฒนธรรม

7 การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจแบบบันทึกการอ่าน	แบบบันทึกการอ่าน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
ตรวจบทความ เรื่อง ดนตรีไทยในวัฒนธรรมที่ต่างกัน	แบบประเมินบทความ เรื่อง ดนตรีไทยในวัฒนธรรมที่ต่างกัน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ ม.1
- 2) ซีดีการแสดงดนตรีไทย

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ
  - <http://www.aksorn.com/LC/Mu&Pa/M1/01-03>

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินบทความ เรื่อง ดนตรีไทยในวัฒนธรรมที่ต่างกัน

(ชิ้นงานที่ 1)

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การเปรียบเทียบเสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรี ที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน				
2	การอธิบายบทบาทความสัมพันธ์และอิทธิพล ของดนตรีที่มีต่อสังคมไทย				
3	การอธิบายองค์ประกอบของดนตรีไทยใน แต่ละวัฒนธรรม				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก	=	4	คะแนน
ดี	=	3	คะแนน
พอใช้	=	2	คะแนน
ปรับปรุง	=	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
11 - 12	ดีมาก
9 - 10	ดี
6 - 8	พอใช้
ต่ำกว่า 6	ปรับปรุง

แบบบันทึกการอ่าน

ชื่อหนังสือ..... ชื่อผู้แต่ง..... นามปากกา.....
สำนักพิมพ์..... สถานที่พิมพ์..... ปีที่พิมพ์.....
จำนวนหน้า..... ราคา..... บาท อ่านวันที่..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....

1. สารสำคัญของเรื่อง

.....
.....
.....

2. วิเคราะห์ข้อคิด/ประโยชน์ที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

.....
.....
.....

3. สิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะของครู

.....
.....
.....

ลงชื่อ..... นักเรียน..... ลงชื่อ..... ผู้ปกครอง.....
(.....) (.....)

ลงชื่อ..... ครูผู้สอน.....
(.....)

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานมีความสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 4 คะแนน ผลงานมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
ผลงานมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย ให้ 3 คะแนน ผลงานมีข้อบกพร่องมาก ให้ 1 คะแนน

แบบประเมิน การนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
 ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง				
2	การลำดับขั้นตอนของเนื้อเรื่อง				
3	การนำเสนอมีความน่าสนใจ				
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม				
5	การตรงต่อเวลา				
	รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 ..... / ..... / .....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ 4 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้ 3 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้ 2 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม

การทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
 ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	การแสดง ความคิดเห็น				การยอมรับ ฟังคนอื่น				การทำงาน ตามที่ได้รับ มอบหมาย				ความมีน้ำใจ				การมี ส่วนร่วมใน การปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน	
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 ..... / ..... / .....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 4 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18 - 20	ดีมาก
14 - 17	ดี
10 - 13	พอใช้
ต่ำกว่า 10	ปรับปรุง

แบบประเมิน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้ และอธิบายความหมายของ เพลงชาติ				
	1.2 ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน				
	1.3 ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำงานกับสมาชิกในชั้นเรียน				
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง และเป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียนและชุมชน				
	1.5 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา				
	1.6 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียน และชุมชนจัดขึ้น				
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง				
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวที่จะทำความผิด ทำตาม สัญญาที่ตนให้ไว้กับเพื่อน พ่อแม่หรือผู้ปกครอง และครู				
	2.3 ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง				
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน				
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 แสวงหาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ				
	4.2 มีการจดบันทึกความรู้อย่างเป็นระบบ				
	4.3 สรุปความรู้ได้อย่างมีเหตุผล				
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี และใช้เวลาอย่างเหมาะสม				
	5.2 ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี				
	5.3 ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล				
	5.4 ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่น กระทำผิดพลาด				

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
	5.5 วางแผนการเรียนรู้ การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร				
	5.6 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสภาพแวดล้อม ยอมรับและ ปรับตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข				
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย				
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย				
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน				
	8.2 อาสาทำงาน ช่วยคิด ช่วยทำ และแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น				
	8.3 รู้จักดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน				
	8.4 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของโรงเรียน				

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
..... /..... /.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
91 - 108	ดีมาก
73 - 90	ดี
54 - 72	พอใช้
ต่ำกว่า 54	ปรับปรุง

แบบบันทึกหลังแผนการสอน

- ด้านความรู้

.....
.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....
.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....
.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

- แนวทางการแก้ไข

.....
.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ .....

.....
.....
.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....